

НОТАРИАЛНА КАМАРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
CHAMBRE DES NOTAIRES DE BULGARIE

Изх. № 13/06.01.2020 г.

ДО:

**МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ГР. СОФИЯ, БУЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР
ДОНДУКОВ“ №1**

КОПИЕ ДО:

ДАНАИЛ КИРИЛОВ

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

ГР. СОФИЯ, УЛ. „СЛАВЯНСКА“ 1

Относно: Проект на Закон за допълнение на Закон за нотариусите и нотариалната дейност, публикуван за обществени консултации на 09.12.2019 г. в електронния Портал за обществени консултации на Министерски съвет (<http://www.strategy.bg/>)

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с публикуван на 09.12.2019 г. в електронния Портал за обществени консултации на Министерски съвет (<http://www.strategy.bg/>) проект на Закон за допълнение на Закона за нотариусите и нотариалната дейност и на основание чл. 26 от Закона за нормативните актове, приложено към настоящото писмо, Ви изпращам Становище на Нотариалната камара на Република България по така предложения проект на нормативен акт.

Приложение:

Становище на Нотариалната камара на Република България във връзка с Проект на Закон за изменение и допълнение на Закон за нотариусите и нотариалната дейност, публикуван за обществени консултации на 09.12.2019 г..

С уважение,

КРАСИМИР АНАДОЛИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪВЕТА НА НОТАРИУСИТЕ
НА НОТАРИАЛНАТА КАМАРА

НОТАРИАЛНА КАМАРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
CHAMBRE DES NOTAIRES DE BULGARIE

СТАНОВИЩЕ НА НОТАРИАЛНАТА КАМАРА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОТНОСНО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
НОТАРИУСИТЕ И НОТАРИАЛНАТА ДЕЙНОСТ,
ОБЯВЕН ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ НА 09.12.2019г.

Уважаеми Дами и Господа,

I. В мотивите на предложения за обществено обсъждане Законопроект за допълнение на закона за нотариусите и нотариалната дейност, както и в частичната предварителна оценка на въздействието се твърди, че към настоящия момент в България не съществува съвременна електронна система, в която да се регистрират нотариално заверени пълномощни и декларации и, чрез която да е възможно информацията от тях да е видима и проверима. Поради липсата на съвременно средство за проверка в реално време на достоверността на предоставяните им упълномощаващи документи, държавните органи, гражданите и бизнесът рискуват да се изправят пред съществени проблеми, доверявайки се единствено на информацията от хартиения документ – лесно манипулируем при съвременните технологични средства. Като основна цел на Законопроекта се сочи решаване на посочения проблем чрез създаване на информационна система „Регистър на пълномощните“, с оглед осигуряване на възможност за предоставяне на висококачествени, икономични, ефективни и лесно достъпни електронни административни услуги и достъп до правосъдие, ориентирани към гражданите и бизнеса. Това съответства на целите на процедурата „Приоритетни проекти за изпълнение на Пътната карта за изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България за периода 2016-2020г.“, в частност: „Изграждане на нови (надграждане на съществуващи регистри, информационни системи и информационни портали) платформи, и осигуряване на интеграция между тях, с оглед

развитие на електронни услуги, изпълнение на нормативно определени ангажименти и/или осигуряване на оперативна съвместимост с платформи на ЕС.“ .

II. Съгласно чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, към Нотариалната камара, има създадена информационна система, която съдържа база данни – част от служебния архив на нотариуса. В тази информационна система, наречена „Единство“, се въвеждат всички пълномощни относно разпореждане с недвижими имоти, банкови пълномощни, удостоверявания по Търговския закон, Закон за особените залози, завещания и оттеглени пълномощни. Информационната система е създадена през 2009 г. и към настоящия момент съдържа като база данни приблизително 1 600 000 пълномощни от нотариуси, помощник-нотариуси и 30 000 пълномощни от органите на местна власт, притежаващи нотариална компетентност. В информационната система на Нотариалната камара са извършени около 757 511 справки. Външните потребители, имащи безвъзмезден и безпрепятствен достъп до информационната система на Нотариалната камара, са близо 5 993 – ПРБ, ДАНС, РС, СДВР, МВР, НСлС и други.

Информационната система „Единство“ е доказала на практика своята съвместимост при предоставяне на електронни справки относно документирането на различни правно валидни актове, като пълномощни за разпореждане с недвижими имоти, оттегляне на такъв тип пълномощни, завещания, пълномощни за извършване на действия пред банка, около тридесет и четири различни удостоверявания на подпис във връзка с вписване, обявяване и заличаване в Търговския регистър и в Централния регистър за особените залози и прехвърляне на моторни - превозни средства.

Извършените справки са част от нотариалните действия, послужили като основание за извършване или неизвършване на нотариални удостоверявания във връзка с учредяване, промяна права върху имот на основание чл. 25, ал. 1 от ЗННД – с оглед задължението на нотариуса да опазва правата и интересите на страните.

Регистърът за пълномощни за разпореждане с недвижими имоти е част от информационната система на Нотариалната камара – „Единство“. Съгласно действащото в Република България законодателство – Закон за собствеността, Закон за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, както и Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги регистър е структурирана база данни, чието

предназначение е да съхранява и да бъде доверен автентичен източник на данни, за който съществува нормативно основание и нормативно определен ред за вписване, заличаване и/или удостоверяване на обстоятелства. **Информационната система към Нотариалната камара, съдържаща като база данни част от служебния архив на нотариуса, представлява регистър** по своята структура, така както е регистър и електронната база данни на търговския регистър. Постъпилите в нея, незабавно след удостоверяванията, извлечения на пълномощни се отбелязват хронологично момента на постъпване - минутата и секундата - включително и момента на извършените справки по тях.

Трябва да отбележим, че от създаването на информационната система на Нотариалната камара – „Единство”, до сега, няма констатиран случай на опит за фалшифициране на пълномощно, което е въведено в информационната система на Нотариалната камарата и тя, повече от категорично, е доказала своята ефективност за възпрепятстване различните видове измами. Неслучайно, Нотариалната камара е единствената организация отличена именно заради информационната система на Националната конференция „Имотни измами – проблеми и противодействие” от 31 октомври 2008 г. и Национална кръгла маса „Имотни измами” 17 юни 2011 г.

Съгласно посочения по-горе текст от ЗННД и съобразно чл. 2а от Наредба № 32 за служебните архиви на нотариусите и нотариалните кантори, **правото на достъп за справки по електронен път от информационната система се предоставя на всички държавни органи с правен интерес, безусловно и безвъзмездно, и в реално време. Безвъзмездно за гражданите е и въвеждането на извлеченията от пълномощните и даваните им справки по тях.** Нотариалната камара винаги е представяла безвъзмездно информация, незабавно при поискване, на представители на прокуратурата, полицията, данъчни органи, съда и др.

Архивирането на извършените от нотариуса нотариални удостоверявания е съществена и присъща на дейността му процедура, включително и когато то се извършва чрез дигитализация на информацията. Нотариусът осъществява своята препятстваща спорове, превантивна функция, не само чрез информационната система и базата данни, а и чрез съхраняване на автентичен екземпляр от подписания документ – пълномощното. В случай на съдебен процес именно архивираният документ е надлежното доказателство, което ще спомогне за бързо и справедливо приключване на съдебната процедура.

Информационната система на Нотариалната камара подпомага извършването на справка по извършените удостоверявания на пълномощни за разпореждане с недвижими имоти.

Въз основана всички тези аргументи, изразяваме становище, че целите на процедурата „Приоритетни проекти за изпълнение на Пътната карта за изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България за периода 2016-2020г.“, ще бъдат осъществени не чрез изграждане на изцяло нова информационна система „Регистър на пълномощните“, дублираща съществуващата информационна система на Нотариалната камара, а със създаването на информационна система, включваща регистри на пълномощни допълващи съществуващите и включени към момента в информационната система на Нотариалната камара „Единство“ по силата на чл. 286 от ЗННД.

По този начин ще се избегне дублирането на новата информационна система с отлично работещите повече от десет години регистри на пълномощни на информационната система на Нотариалната камара, отнасящи се до разпореждане с недвижими имоти и действия пред банки (т.нар „банкови пълномощни“).

Също така със създаването на информационна система „Регистър на пълномощните“ ще се осъществи **надграждане** на съществуващата информационната система на Нотариалната камара – „Единство“, така както е заложено и в целите на пътната карта, а именно „Изграждане на нови (**надграждане** на съществуващи регистри, информационни системи и информационни портали) платформи, и осигуряване на интеграция между тях, с оглед развитие на електронни услуги, изпълнение на нормативно определени ангажименти и/или осигуряване на оперативна съвместимост с платформи на ЕС.“

Предлагаме, с оглед изпълнението на целите на проекта, да се допълни съществуващата база данни с пълномощни по следния начин:

1. Създаване на регистър на пълномощните/ декларациите, с които се дава съгласие за пътуване на малолетни деца в чужбина – създаден и финансиран от държавата.

2. Регистър на пълномощните за подкрепа, с които уязвими лица определят свои довереници за съдействие и консултации преди удостоверяване на извършвани от тях актове в бъдеще - създаден и финансиран от държавата.

3. Регистър от пълномощни след нотариално удостоверяване на подпис, които са предназначени да се ползват пред органите на държавна и местна администрация, във връзка с извършване на административни услуги - създаден и финансиран от държавата.

Впоследствие в регистъра биха могли да се отразят и други едностранни сделки за даване на представителна власт, ако се прецени че обществения интерес налага и по преценка на Министъра на правосъдието и Председателя на Нотариалната камара.

Съобразно нашите предложения, регистърът за пълномощни за разпореждане с недвижими имоти и регистърът за пълномощни относно действия пред банки (т.нар. „банкови пълномощни“) следва да запазят своята самостоятелност, независимо от новосъздаденият регистър за пълномощните, в който се включват пълномощни/декларации за съгласие за пътуване на малолетни деца в чужбина, пълномощни за подкрепа и пълномощни, предназначени за органите на държавна и местна администрация във връзка с извършване на административни услуги.

Новият регистър посочен по-горе според нас е възможно да се създаде и с реализирането на проекта „Реализиране на Национален регистър на пълномощните“.

В противен случай създаването на друг регистър, дублиращ регистъра „Единство“, е необосновано и безпредметно.

Упълномощаването като едностранна сделка, в определени случаи е основата, върху която лежи действителността на сделки със съществени материални интереси, определящи целия икономически оборот в държавата.

Именно, за да го запази сигурен и свободен от измами, законът е предвидил, в чл.37 ЗЗД, пълномощни за договори, за които се предвижда нотариална форма, да бъдат удостоверявани нотариално с подпис и съдържание, както и да бъдат съгласно чл.590 ГПК и чл.9а. от Наредба № 32 за служебните архиви на нотариусите и нотариалните кантори по особен начин подреждани и третираны в служебния архив на нотариуса. Същата регламентация получиха пълномощните за разпоредителните действия пред банки, като и част от търговските пълномощни. Процедурата, която беше предвидена за удостоверяването им, подреждането им в нотариалните регистри беше изработена и отразена в законите и подзаконовите актове до съвършенство, с цел осигуряване на

минимум. Част от тази процедура беше и задължението информация за тези актове да бъдат изпращани в изградената информационна система „Единство“. Действието се състои по своята същност в отразяване на самия документ в „Единство“, при пълно спазване на българското и европейско законодателство за защита на личните данни. Тази система притежава всички характеристики на регистър, тя е и създадена като регистър, и като такъв отразява документа в момента, в който той постъпи за удостоверяване в нотариалната кантора. По него веднага могат да бъдат направени справки.

Именно, с оглед гарантиране правната сигурност, са последните изменения в Търговския закон относно формата на удостоверяване и в Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел относно задължението на длъжностните лица за справка в „Единство“ при вписване на заявени обстоятелства в търговския регистър, както и обмена на данни между „Единство“ и информационната система на КАТ, съгласно ЗДВП.

Нека не забравяме, че информационните системи, в крайна сметка, дават възможност само за извършване на справка, относно документираните едностранни сделки предоставящи представителна власт. Съхраняваните в архива на нотариуса автентични писмени документи отделно дават възможност за представяне на надлежни доказателства при оспорване по съдебен ред на правата инкорпорирани в пълномощните.

Съвет на нотариусите на Нотариалната камара на Република България

Красимир Анадолиев:

**Председател на Съвета на нотариусите
на Нотариалната камара на Република
България**

